

דו"ח פלד:

זוהי גירסתו של יגאל לביב

כפי שומטרה

למשטרה:

מה מסתתר מאחורי פרשת מעד צרו של כתבו הכלכלי של הארץ, יגאל לביב?

האם אומנם יום לביב, כטענת המשטרה, מעשה פריצה כדי להשתלט על מיסמכים, באמצעותם רצה לנחשט לספסוף או שמא אין כל הפרשה, אלא עלילה, פיברוק של המשטרה, שנועד לנקום ב- עיתונאי שהעטה חרפה פומבית על המשטרה, האשים את אחד מקציניה הבכירים בהאשמה חמורה?

מסקנותיה החד משמעיות כמעט של ועדת פלד, יכלו לשכנע רבים, כשם ששיכנעו את חברי הוועדה, כי לגירסה הראשונה יש יסוד.

מעצרו של לביב זמן כה קצר אחרי פירסום מסקנות הוועדה, יצר את הרור שם הנגדי, בקרב ציבור גדל והולך, כי המדובר כאן במעשה נקמות של המשטרה.

עד כה יכול היה הציבור להתרשם בעיניו קר מסענותיה של המשטרה. יגאל לביב, ששחרר ממעצרו בערבות אחרי ראש השנה, שמר על שתיקה. גירסתו האחת של לביב בכל הנוגע לחשדות שתולים בו, נמסרה בהודעתו לחוקריו במשטרה. באורח הודעה עמד לביב על דעתו, כי כל ההאשמות שממלים נגדו אינם אלא עליו לה תפורה בחוטים גסים, שתופרת עתה המשטרה כדי להרשיע.

זוהי הרקע לפרשה, כפי שהוא מתגלה מעדותו של יגאל לביב בעדותו במשטרה.

המיסמכים של „גיבור“

בתחילת השנה פורסמו ביומן הארץ מיספר מאמרים שכללו התקפות חריפות על מפעלי הגרבוניס גיבור, שבבעלות האדונים ריווב וגיברשטיין, כתבות אלה נכתבו הן בידי יגאל לביב, הן בידי שמשון ארליך, אף הוא כתבו הכלכלי של הארץ.

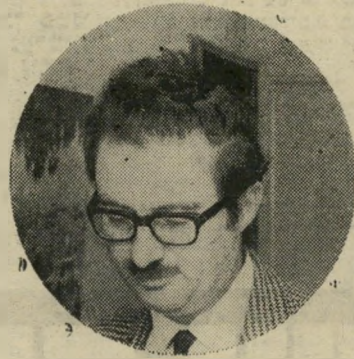
בין השאר כללו פירוטמים אלה טענות כאילו שני שלישי מהסכום של 150 מיליון ל"י - רווחי חברת גיבור ב- חמש שנים, נבעו מתמריצים וכי לפי דו"ח הבנק לפיתוח תעשייה, מקבלת חברת גיבור תמריצים שאינם מגיעים לה כלל. בתגובה לפירוטמים אלה, פירסם ריווב מודעות ענק בעיתוני ישראל, בהם האשים את הארץ בפיהוסם שקרים אודותיו ואודות מפעליו.

כתוצאה ממלחמת פירוטמים זאת התקשר יום אחד אל לביב, לטענתו, אבי רהם שכטר, יהלומן תל-אביב שטען כי יש ברשותו מיסמכים העשויים לעניין את לביב, בקשר לפרשת גיבור.

שכטר היה מוסכסך עם חברת גיבור. בנו הד"ר בנימין שכטר, כלכלן לפי מקצועו, עבד כמנהל חשבונות בחברה. הוא נפטר כתוצאה מגידול סרטני במוח, משפחתו טענה כי גידול זה, וכן מותו, היו תוצאה של האונת עבודה. לדבריהם נחבט בנימין בקיר במרתף אחד ממסע על גיבור, וכתוצאה מאותה חבטה התרפתח הגידול הסרטני.

המשפחה תבעה מהמפעל פיצויים. בע"ל המפעל סירבו לראות במותו של בנימין שכטר תוצאה של האונת עבודה. החומר שהיה שמור אצל אברהם שכטר, היה שייך לעובדו של בנו. הוא הכיל מיסמכים רבים של החברה, שבנימין שכטר עסק בזמנו בתרגומם לצרפתית, לצרכי השותף הצרפתי של החברה.

כתוצאה מהצילצול הטלפוני נקבעה פגישה בין לביב לשכטר האב. באותה פגישה נתן שכטר ללביב לעיין בחומר שברשותו. לדברי לביב, היה רוב החומר כתוב בצרפתית, שפה שאינו שולט

מושנה דפרקליט בלטמן

מנכ"ל פלד

מנכ"ל בן-פורת

האבסורד!

אחרי פירסום דו"ח הוועדה, מנעו מהציבור להבין חיון כי הדו"ח המכיל את מסקנות הוועדה, הוא מיסמך שהתואר העדין ביותר בו ניתן לכנותו הוא: אבסורד.

זהו מיסמך המכיל כל כך הרבה סתירות פנימיות, כל כך הרבה טיעונים שאינם עומדים בביבחוץ ההגיוני, כל כך הרבה ליקויים, והמעורר כל כך הרבה תמוהות, עד שקשה לתת יחס אליו כרצינות. ניתוח מפורט של הדו"ח, המשתרע על פני עמודים רבים, הוא מלאכת מחקר ארוכה. במסגרת המוגבלת של פירסום עיתונאי, ניתן ליתת יחס רק למגרעותיו הבולטות ביותר של דו"ח זה.

יגאל לביב בביצע פעולות חסימה תוך שימוש במיסמכים.

בנקודה זו אומרת הוועדה, כי „מצאה לנכון לבדוק באיוו מידה היו החשדות של תתניצב שלוש כלפי לביב חשדות סבירים ולא רצון להתנכל לעיתונאי זה ולחם לגילוי האמת.“

בהמשך, במימצאי הבדיקה שלה, מסתמכת הוועדה על דבריהם של קציני המשטרה שהיו מעורבים בפרשה, כדי להוכיח שחשדותיהם כלפי לביב היו סבירים.

אומרת הוועדה: „ניצב-מישנה רוט העיד בפנינו כי מן הרגע הראשון לא האמין לדברי לביב וסבר כי פנייתו לא באה אלא כדי לשמש כסיוי למעשה סתנות חדש!“

במילים אלה טמון אחד הפאראדוקסים הגדולים ביותר של מסקנות הוועדה. שימו לב: המשטרה באה וטוענת כי היו לה, עוד לפני פיצוף פרשת מיסמכי לנסקי, חשדות, כי לביב עוסק במעשי סחיטה. היא נמנעת מלהסביר מדוע לא חקרה חשדות אלה. והנה, בא לביב, וממציא למשטרה הודמנות פז לאמת את חשדותיה. הוא מנסה להסתפק במעשה סחיטה נוסף שלו, שחוקרי המשטרה חוששים בו מהרגע הראשון כי הוא מעשה סחיטה.

ומה עושה המשטרה? במקום לנצל את ההודמנות שנותן לה לביב, ולתסו בו שעת מעשה בעת נסיון סחיטה, היא מתמקת מכל בטענה, כפי שהועלתה על ידי רוט, „שהוא מנסה לשלב את המשטרה בהרפתקה בלתי בוררה.“ מה יותר פשוט לשתף פעולה עם לביב כדי לברר את מהות ההרפתקה, לתסו בשעת מעשה ולהוכיח את כל החשדות שהיו למשטרה נגדו זמן?

שיא הפאראדוקס

זה אינו האבסורד היחיד במימצאי הוועדה. הנה שלל מקרי מאבסורדים (המשך בעמוד 20)

ראשונה מחקירות המומסד נגד עצמו, שהם תימה ופורסמה, היתה חקירת ועדת הכיר הור שמונתה על ידי שר המשטרה שלמה הילל ושזכתה לשם ועדת פלד, על שמו של מנכ"ל משי"ד החינוך איעד פלד, שעמד בראשה.

מסקנותיה של ועדה זו היו כה מפתיעות ומריעושות, וההתפתחויות שהתחוללו בעקבות פריסומן היו כה סנסציוניות, שרק מעט תשומת-לב הוקדשה לוועדה עצמה, לדרך חקירתה ולמשמעות מסקנותיה. העובדה כי המאשים הראשי כי נושא שהועמד לביורו בפני הוועדה, העיתונאי יגאל לביב, הפך על ידי הוועדה לחשוד בפשע חמור כמו סחיטה, והעובדה כי נעצר 12 שעות

שלוש וחבריו. בפני הוועדה עמדה הבעיה, האם להאמין לעדויותיהם של הקצינים הבכירים או לא.

הבעיה היא שבגלל הרכבה לא יכלה הוועדה שלא להאמין לסיפורם של קציני המשטרה, או לכל סיפור אחר שהיו מעלים בפניה. מנכ"ל משרד המשטרה אינו יכול שלא להאמין לקצינים הבכירים של משרדו. מישנה פרקליט המדינה אינו יכול שלא להאמין להם - שכן כיצד יראה אחר כך כשתיניצב בפני בתי-המשפט, שם הוא מבקש מהשופטים להאמין לדבריהם של קציני משטרה בכירים?

סתירות החייבות הסבר

כל מסקנותיה של ועדת פלד מבורססות על עדויות קציני משטרה, ש"היא לא יכלה מראש שלא להאמין להם. היא גם לא עשתה שום פעולת חקירה אחרת כדי לאמת עדויות אלה.

אילו למשל היתה הוועדה משווה את הצהרותיו הפומביות של תתניצב אהרון שלוש, ביום בו התפוצצה פרשת מיסמכי לנסקי, לעדותו בפניה, היא היתה מרצאת בנייהם סתירות החייבות הסבר. אבל הוועדה לא עשתה זאת וממילא לא נדרש שלוש להסביר את הסתירות.

כך, למשל, טעו שלוש ביום פיצוף הפרשה, כאשר נשאל על פגישתו עם עור-רדין בסוק, „ייתכן שעשיתי מישנה!“ ואילו בפני הוועדה הוא הצהיר כי יצא לפגישה עם בסוק בפקודת הממונים עליו, כתוצאה משיבה שנערכה במטה-הארצי של המשטרה. אם אומנם היתה פגישתו של שלוש עם בסוק פגישה מיבצעית, על מנת לחקור נסיון סחיטה של לביב, מדוע חשב שלוש בתחילה כי עשה מישנה? ועדת פלד הסתמכה על הטיעון כי „תתניצב שלוש פעל בפרשה זו על דעת ראש אגף החקירות, ניצב אריה שור, ובידיעת ניצב-מישנה רוט, ראש מחלקת החקירות, וזאת על יסוד מידע שהיה אותו זמן בידי המשטרה והחשיד את

עדת פלד מונתה על ידי שר-המשטרה לטרה לבדוק אם יש ממש בטענותיו של כתב הארץ יגאל לביב, כי תתניצב אהרון שלוש, ראש המחלקה לתסקידים מיוחדים במטה הארצי של משטרת-ישראל, הכשיל את תמיבע שזכה לכינוי „פרשת מיסמכי לנסקי“. לפי האשמותיו של לביב, הוא יום בשיחות עם משטרת-ישראל, מיבצע שנועד לתפוס את עורך-הדין חיים בסוק, פרקליט של ג'ו סטא-שר, בעת שיקנה במטבע זר מלביב מיסמכים הנוגעים למאיר לנסקי. מיבצע זה ניכשל אחרי שתתניצב שלוש הזהיר את עורך-הדין בסוק לבל יקנה את המיסמכים מלביב בדולארים.

הוועדה, שהורכבה מאלעד פלד, מניצב יוסף בן-פורת, מנהל משרד-המשטרה, ומיונה בלטמן, מישנה לפרקליט המדינה, קיימה שמונה ישיבות בהן שמעו 10 עדים.

עצם הרכבה של הוועדה מציב מעליה סימן שאלה גדול. איש אינו מפקפק ביושרם ובכנותם של חבריה. אולם עצם העובדה ששלושת פקידים בכירים במגן גנון המדינה צריכים לשפוט ולקבוע את גרולו של פקיד בכיר רביעי בשירות המדינה, מהווה סיג לחופש הפעולה של אנשי הוועדה.

מסקנותיה של הוועדה נקבעו בעיקר על סמך עדויותיהם של קציני משטרה בכירים, ותתניצב שלוש בתוכנם. כדי להסביר את פגישתו של תתניצב שלוש עם עורך-הדין בסוק, בה הזהירו כביכול מפני המלכות שטומנת לו המשטרה בשיחות עם לביב, סיפור קציני המשטרה לחברי הוועדה גירסה המבוססת על עדויותיהם.

לפי גירסה זו הם חשדו מראש כי בפרים, ותתניצב בסוק להיחזק הקורבן, וכי לביב מתכוון לנסות לנחוט ממנו כסף בעזרת המימכים שבידו. פגישתו של שלוש עם בסוק נועדה לברר אם אומנם מנסה לביב לנחוט ממנו ולהזחירו מסחיטה כזו.

זוהי גירסה יפה מאוד. אבל היא בנויה כולה על עדויותיהם של קציני המשטרה.